

یکنند و هر چه بلندترند سر کمالی شان زیر قسم کمال انبیا بود از کمال و جمال خود و کمال و جمال انبیا حیران
 باشند و خود را در اعتقاد خود و عقل و طویل انبیا دانند و فضل کلی انبیا راست یعنی کمال و جمال شایسته
 ایشان نرسد اگر چه ولی است و مقربند بهت چرا که نیکس از نور شان و از پر تو حضور شان بکسی رسد
 و آن کس مقرب بود ولی گردد و اهل آن درگاه است تا غلط نخوردی ولی را فضل از نبی
 در اعتقاد نبوی که آنگاه در باب وید ضلالت افتی و گمراه اید گردی ایضا در کتب بی می فرماید حضرت
 شیخ جمال الدین بالنسوی بحضرت شیخ فریدالدین گنیشگر نوشتند که فقر زد را آورده است طاقت ماندن
 نیست جواب نوشتند که ولایت را استمالت دهند و معنی این سخن از شیخ نصیر الدین محمود منقول است
 که استمالت ولایت و پیش آنست که دل را از انقادات بخیر حق پاک دارد و نقش غیر بر صفحه دل
 ندارد پس امی فرزند چون دل با خدا می قرار گیرد هیچ اضطراب نماند از حق و باید دانست ولی مشتاق
 است از ولایت که بهی قرب است و آن بر دو قسم است اول ولایت عامه مشترک است میان همه انسان
 و دوم ولایت خاصه مخصوص است بواجلان از جمله باب سلوک و بهی عبارتة عن قیام العبد فی الحق و بقای
 به فالولی هو القانی قیام و البقیه دفاع عبارت است از نهایت سیر الی الهدی و بقا عبارت است از بدست
 سیر الی هدیه سیر الی هدیه وقتی منتهی شود که با وجود وجود را بقدم صدق یکبارگی قطع کند و سیر الی هدیه
 مستحق شود که بنده را بعد از هانی مطلق وجودی و ذالی مطهر از لوث حدشان از زانی دار و تا
 بدان در عالم العقاق باوصاف الهی شملقوا یا خلاق اللدیر سے کند ولی آن بود که فانی بود
 حال خود باقی بماند هر چه ممکن نباشد مزاویا که مذکور شد و با خبر خداوند بار آمدن
 سلوک خواجہ نقشبند در تفسیر کتاب بنسبات القدس است بدانکه عرفاء و علماء را اتفاق است
 بر آنکه از سلما و بهت هر که اسمائیت بر عزیمت و غایت اتباع سنت است علی مصدر القبوله و التعمیه
 و بهی عظم و اکمل خادق و خادق تا بیان است و اگر این عایت تبعیت سنن ظاهریه بحضرت خاتم
 از سادات باطنیه آن خبر الی به صلی الله علیه و سلم که مشاهدات تجلیات و اتید و صفاتی است آن تاریخ
 نیز تهره قراءان بخشند و ارت کمال و از لیس عظیم و عالی است و مصدر حق نور علی نور و خبر خطت من

رسول بعد دعائین اجماعی نشان بمانیت بکمال او در نزد آنکه در چهار صد و هفتاد و هفتاد و هفتاد و هفتاد است
 که بر چند روز کار بقیامت نزدیکتر شود و از زمانه خواجه عالم صلی الله علیه و سلم دورتر مردمان از
 عمل غزیت و سنت بر خست بدعت بیشتر رغبت نمایند این دو و اما گوهر تقلیل گیرد و خمر هر رخصت
 تکثیر پذیرد آن سعادتمندی که در وقتی چنین جنگ در و امن غزیت و سنت مسیور سیدین صلوات
 علیه و سلم زنده تا چار آن عامل تقوی گیرد بر آن نیکنی که او در زمانه که بدعت در آن زمانه بدین افتاد
 شیوع نرسیده باشد عامل با سنت و غزیت بود و خبر طوبی للعربا برودن سنگ پستی عند قسا و آبی
 قطره آب که شویید مصداق حال او آید اکنون متعبت حضرت خواجه بهارالدین نقشبند بشو آن خوش روزگار
 از بدایت تا نهایت کار با وجود قرب قیامت عمل بر غزیت و غایت اتباع سنت نموده اند که اندامهای
 سلوک پر روحانیت ایشان خواجه عبدالحق قدس العدره برایشان از آنجا که فرموده بود و مذکور که جنگ
 در جبل المتین سنت و غزیت زنی و از رخصتها و بدعتها دور باشی خواجه بزرگ چه حکم این بشارت و چه از
 دیگر اشارات غیبی و الهام لایبی چنین کرده و تا آخر حیات بر آن بوده و هر روز در وقت متابعت
 مصطفی و اتباع غزیت و اولی در همه امور از خود و خواجه فرمودند طریق ماعوده و ثقی است هر که از
 طریق بار و گردان خطروین دارد و از غایت التزام غزیت با وجود کثرت جذبات برقص و سماع که
 باگزیر سالکان بقیار است نه در بدایت و نه در اوسط و نه در نهایت توجیه نموده اند که آن از امور
 رخصت بود و کذا که مذکور که آن نیز داخل تجویزات است توجیه فرموده اند و همچنین شطحیات که آن نیز
 در راه غزیت است از حضرت خواجه بزرگ بظهور رسیده و حال آنکه متقدمین شذوئع کبابه در بمانیت
 و توسط هر کدام ازین امور یا بسکه اذنان توجیه نموده اند مثل حضرت شیخ المشایخ سلطان المحضین و مجتهد
 بهار فین طلاس العلماء جنید بغدادی که از روی سواد صوفیه بوده اند و کامل در اتباع سنت سینه و بدایت
 توسط برقص و سماع میل نموده اند و در آخر کار ترک داده و وجه ترک نقصان اخوان را فرموده اند
 و گاه گاه زبان شیطانی کشوده اند و همچنین قدوه اولیا و متقدمین ثروت الامامی ابو یزید البسطامی قدس سر
 بود و در این بزرگواری عاقلانه نیز در بدایت و توسط آنکه ذکر هر حال فرموده اند و از ابتدا تا انتها توسط

بیرون نکلام ایشان است که لواطی ارفع من لواط محمد و نیز ایشان فرموده اند که خدا بر این بزرگان آنکه
 اگر بهشت را با همه زینت برایشان عرضه کند ایشان از بهشت چنان فریاد کنند که دوزخیان از دروغ
 و نیز فرمودند در ولایتی مشید که دردی امر معروف و نهی منکر نباشد که این بر دو مورد است اول خلق است
 و در حضرت وحدت این و آن نیست و امثال این کلمات سکریات همین سرود بزرگ بظهور بر رسید
 هم در ابتدا و هم در توسط و نهایتا چون حوال و اقوال این دو بزرگوار معلوم شود گویا عدل بر همه اجزای حضرت
 خواجیه بزرگ قدس است که عنقریب بطریق جمال مذکور کرد و بظهور پیوست که انخواجیه عالی مرتبت چه
 در دایره وجه در توسط و نهایت بر خستهها عمل نموده اند که ما با آنکه قیاس بدیگر بزرگان از عهد پیشانی
 صلی الله علیه و سلم دور تر و باختر زمان نزدیکتر بودند اگر مثل آن بزرگان را نیز مسامله از بدایت تا نهایت
 اینچنین بودی هم حضرت خواجیه بودی آنکه در شدت فساد و آخر زمانی باین اطوار در باقی امتیاز یافته اند
 ایشان را بد بزرگان فضل بودی اینتی لایسما که حضرت خواجیه بزرگ طریقه خود را بقوت تصرف در زمان
 پسین جریان داده باشند از اینجا است که چون از مولانا جلال الدین خالده می پرسیدند که سلوک خواجیه
 بهار الدین از متاخرین بطریقه کدام کس مناسب است دارد آنجناب با وجود مسامحت فرمودند من از
 متقدمان گوید چه هرگاه ایشان را برین دو بزرگ مذکور نمی بینم تحقیق فضلی پدیدار آید بر دیگران
 بطریق ادلی شاهد آنچه حضرت خواجیه محمد الباقی در منقبت خواجیه فرموده اند **الاول وقت دو عالم**
تطلب شاد و بهار الدین که درین کشید از وی آباء و زسنت و جعید افکنده شوب و بجنید با نیزه شاد
رود و شاد این مطلب است عجب تر آنکه خواجیه بزرگ آن جذبات لطیفه را با مریدان سلوک جنیدیه
با مریدان جمع آورده بود و در چنانکه غلبه صحت سلوک ایشان نوران سکر و شمع غلبات جذبات
فرو نشاند بر دیگران جذبات غلبات ایشان کنده صحت هم را بر شاد آن کنده کشید استیج الاسلام
انصاری و روح جنید شاد آن نموده آنجا که فرموده در جنید زمرگی تندی بسستی که علی و حضرت
شیخ بزرگ بودا فرموده اند ایشان را هم چندی بود بطریق کمال از وراثت ابو نیزه رسیده و از هر دو
آن نسبت نیست دیگر گرفته بخت خواجیه آمده و هم حضرت خواجیه را بزرگ فاضله از تقصیر است و این

ایشان حق ایشان بظهور پیوسته از تجلیات این جذبات کثیره بود که خواجہ محمد الکریم الترمذی فرموده که
مجدوبی از بنام ظاهر کند و حضرت خواجہ میفرموده اند که مراد از آن مجذوب و بیایم پس از خوردن جذبات
کثرت تکمیل ایشان را که از پروردگاری سید المرسلین بود و در این آیت را در حق ایشان صادق
و ان آن اتباع نبوی مرایشانرا از خاتیت این تکمیل شناس گویند حضرت خواجہ بزرگ با آن همه جذبات
و تجلیات و فنا و تهاکک بجز آنکه سجدانه ذکر میبرد و قائل است سنت سید الارباب صلی الله علیه و سلم میگویند
گویم سر چند همان تحقیقند که دست آویزی است و اثنی عشرت تا میدان هم از خواجہ بزرگ دارم و ان آن است
که فرموده اند مرام با وجههای حق سبحانه بر بهار الدین اگر اول بهار الدین و آخر بوی زمین باشد کما قال العارف
الجامع فی مقبلة اول و آخر منقوی و آخر او دست تمنا تهی حضرت شیخ بزرگوار را پس شیخ احمد مجذوب
قدس سره بتقریب بیان آن معرفت که عارف را کار بجای افتد که شهود و درود و سجلی و ظهور آنجا بازید
و نگردد راه اند فرموده اند که اینها حقیقت و حقیقت کلام حضرت خواجہ بزرگ بود اگر دو که فرمودند بزرگ
دید و شنیدند و دانستند آنچه غیر است بحقیقت کلمه لانی آن باید کرد ازین کلام خواجہ بزرگ حقیقت
آن کلام ایشان که فرموده اند مرام با وجههای حق الخ باید دریافت که پانزده یا آنچه بزرگی در قید
شهود و شایع افتاده بود از تنگنای سخانی قسم برون نهاد پس هرگاه کسیکه اول و آخر چون
بایز برسی یا یعنی نصیب کمال از احوال مخصوصه سید الانبیا علیه السلام او را خاصه رسید و باشد مندرک
و در آخر زمان آن طو حال را با کمال اتباع آن رسول متعال منبسط گردانید و باشد اگر عارفی عالمی
در حق او گوید سه نوبت ثانی بنام از دند چه عجب بود و خیز از مقوله جدید حضرت پیر بزرگوار و چه بزرگ
در بیان آن دو بیت بنماط او فتاده که هم این وجهات مذکور میگردید میخواندند و آن است که حضرت
ایشان ما در مکتوبی نگارش فرموده اند که کمالات نبوت عبارت از قرب اوست بی شایستگی که
عروشن رو بگویند است و زرش در سبب و آن بالا عبادت مخصوص انبیا است علیهم الصلوٰة و التسلیات
و الطبیعه و الوراثه بهر و از ان کمال تا بیان ایشان است رضی الله عنهم و در هر یک مصلحت کمال را با
نبوت و دست را بی است مریطه کمالات منسله مقام اول و سواد حصول تجلیات ظلیه مبارک که در مقام

قرب ولایت اند بعد از طی این کمالات و حصول این تجلیات قدم در اقتباس کمالات نبوت نهادند
 و در مقام وصول بهل است و التفات بظلمت شب و راه دیگر است که بی توسط حصول کمالات ولایات
 وصول بکمالات نبوت میسر گردد و راه دوم راه است و موصل و اقرب بوصول دیگر که کمالات اقتباس
 نبوت در مقام است الا اشاء الله تعالی باین راه رفته است از انبیا و کرام علیهم السلام و از صحاب عظام ایشان
 رضی الله عنهم راه اول دور و دراز است و تسر الوصول و تسعد حصول و راه دوم اقرب و صریح و
 اوثق و ادق اما بعد انبیا علیهم السلام و کبار صحاب رضی الله عنهم درین میان از کمال اقل تا کمال ازیں راه
 باین دولت رسیده اند بعد از رسول باین راه دوم هر چند کمالات مفصله مقام ولایت کمتر حصول
 اند و خلاصه آن با حسن وجهی گشته بلی مغز آن بدست این اصل آمده علوم سکریه و طهوریه و کیمیا
 ولایت را حاصل است و در مرتبه این اصل است و سلوک باین راه ثانی محض موسبت پروردگار است
 که کسب مثل را در این کمتر است بخلاف راه اول که مبادی و مقدمات آن یکسب مکان است و حصول
 آنها بشیر و مویط بر با صفت و مجاب است یعنی با اخذت من کلامه شریف خصارا پس بحکم این تحقیق حضرت
 ایشان میتواند که خواب بزرگ قدس سرهمازین راه ثانی در آورده باشد و شاید باین دعای این و قول
 خواب بزرگست که فرمودند طریق با اقرب طرق است و نیز فرمودند با فضلیانیم که ما از راه فضل وارد
 اند اول تا آخر همین فضل حق مشاهده کرده ایم و الا یضاه انما حضرت خواب خلیفه خود خوابه علام الدین
 عطار را فرمودند که از ولایت در گذر خوابه علام الدین بوجه ایشان از ولایت در گذشته اند چنانکه
 در مقامات ایشان مسطور است مخفی نماز که اقسام ولایت را اکابر شریف گفته اند ولایت صغری و کبری
 کبری ولایت علیا بعد از طی اقسام مشاهده ولایت مرتبه اقتباس کمالات خاصه نبوت است که پنجاه ولایت است
 ما در اشاره خواب بزرگ خوابه علام الدین تحقیق این مرتبه است پس هرگاه تحقیق سابق خواب بزرگ
 اندر بایت باین راه اقتباس که ولایت بان منتهی شود برده باشد درست آمدن قول ایشان که اول
 بهاء الدین آخر ابو یزید پس چون معالجه چنین بود و از سکه یشری که مراد باین کمالات نبوت است ایشان را
 بهره مخصوص از خاص علی طریق الا اقتباس رسیده باشد چنانکه آن گفت عجز دل بی نقش شریف شریف و عباد

بی نقشی نیز برین مصحح ایامی بناید آن مرتبه که از شایسته طلیت بر است و بصفت برنگی مستثنی فخر
 قیوم و حضرت خواجہ بزرگ مامن حرث الولاية بر قدم سید الانبیا صلی اللہ علیہ وسلم شہد برویہ اکمال آن
 کفرم کہ تواند بود کہ دیگری از سالکان نیز محمدی لشرب شہد اما بکمال آن ولایت نرسیده شہد
 اینجا عبارت ہذا در تہمید کتاب مذکور بہت در سوالہ مقامات منظر می فرمودند تعظیم جمیع اولیا و اولاد حضرت
 عامہ ششایح لازم است و در حق پیرو خود اگر از راه نفع و استفادہ عقیدہ فضیلت نماید از فرط محبت
 تمساید و در حق حضرت مجدد کہ طریقہ نو بیان نموده اند مقامات کمالات طریقہ خود بسیار تحریر فرمود
 و زہد صحاب آن طریقہ با مقامات رسیدہ از الوف ہم زیادہ اند و در آن مقامات پیہم شہد
 نیست کہ اقرار بہ اران علماء و عظامی تو اثر رسیده عقیدہ تساوی با اولیا یا فضیلت ایشان بران
 اکابر نباید نمود کہ آن کبر ار دین از ششایح ایشان اندر حد است تا کما حقہ این کتاب از حال انحضرات
 نقشبندیہ زینت خواهد یافت لهذا بنظر زیبی مگر تحریر برخی انکالات پر کمالات حضرت نقشبندیہ
 پر دخت کہ مولوی محمد اسماعیل در مقدمہ کتاب صراط المستقیم کور می نویسند باید نسبت کہ شرف نصرت
 و طریقت و اساس حقیقت و معرفت تحصیل محبت حضرت حق است این مسئلہ اگر چه مجمع علیہ صوفیہ کرام است
 بلکہ متفق علیہ طوائف امام گرا نیجا تکتہ است بس باریک کہ اکثر این مان از ان در غفلت و نسیان اند
 و آن تمیز است در میان حب نفسانی کہ طبع عشق است و حب یانی کہ مشہور بحب عقلی است پہ اول از
 واردات مبادی سلوک است و ثانی از کمالات انبیا کرام و مقامات اولیا و عظام اکثر عوام صوفیہ
 اول بلجای ثانی ہنار و مشارایہ با اشارات شریعہ پیشہ در تطبیق سیر انبیا و اولیا باحوال بل عشق
 و مواجد تشویشات بجا میل بکار میرند و حال آنکہ بیان بزرگواران بگویم بوار و اربع سالکان مطالبہ
 پذیر نیست تفصیل این احوال آنکہ در او از عشق قلبی و شہرتی است کہ در باطن انسان سبب تشویش
 پیروی آید و در تمام قوای باطنیہ ملالت میکند و غایتش وجدان آن تصور و در وصال آن محو بہت
 سرخ اول این قلب است کہ محل جمیع کیفیات نفسانیہ اوست و تا یا سایر قوای باطنیہ غایتش
 اعمال و انفرادی طالب است در وجدان مطلوب بانچون این غایت مرتب بشود و شورش آن قلب غایت

زردی نشیند کیفیتی که سستی بعشق است زائل میگردد و در لیب آن منطفی میشود و مراد از حب عقلی انباشت
 و اعیه طلب چیزی است که طالب بر فوائد منافع او و احتیاج خود بسوی او مطلع شده و این را سیه مقاسات
 مشاق طریق طلب بروی سهل گردانیده و این سبب کمر همت در طلب و معینه و بر حیل که در سینه است
 سید است بر طلب و باخته و از سر و سامان خود در گذشته اختیار الاضطراب را در موقع اول این عقل است که
 از این مسلمات است و ثانیاً در سایر توامی باطنیه همین داعیه سراین میکند مثل سراین آب از صحن
 در برگ و ثمر او پس در عقل چه افکار و انظار است که برای تحصیل او درست میکند و در قلب چه غرام است
 که در طلب او می انگیزد و در جوارح چه مشقت و ترک مالوفات است که در سلوک طریق آن بر خود می پسندد
 چنانکه نتیجه حب اول قنار علم است یعنی ضیبت و عدم شعور با سواهی محبوب حتی که نفس خود و همچنین شمره
 نانی قنار است یعنی هر چه میگوید از محبوب میگوید هر چه می شنود از آن میشود و باید داشت که از عهد میماند
 حب ایمانی است حکام غزیت قلبیه است بر اتباع شریعت و کمال و فور رغبت بر موافقت سنت و شدت
 نفرت از طاعت بدعت و قوت عتصام بحبل الهدی المتین یعنی اقدامی ظاهر و باطن بکتاب معین و سنت
 رسول این که همت را بر رضا جوئی حضرت حق چیست بسنت و عقاید و تعظیم او و تعظیم شعائر او و لایسها شرح
 از عقاید شریعت درست کردن نانی که مقصود ازین کلام کثرت عبادت شرعی است یا هم رسانیدن سوره که
 عوالم الناس او را بقومی لقب نمایند بلکه مقصود از آن اطمینان قلب بر عقاید شرعی و جوش زدن محبت و رغبت
 و تعظیم از صیرم قلب نسبت او امر دینی و عدم مبالات بموافقت و مخالفت خلق در رضا جوئی خالق لقبه
 صاحبان حب این طلب رضای مکرر و انقیاد و ادکاری نیست آری انقیاد باید فهمید که حب ایمانی شمره شریعت
 بس عیب و نسیج تناسخ غریبه است که شمر آن عنایت زوالی و حبیبی رحمانی است و عنایت حضرت حق
 و حبیبی جواد و مطلق را حدی و پایانی نه فرود و انغ غلامیت کرد پایه خضر و بلند صدر ولایت شود و بند
 که سلطان زبیر و قائم زبانی که در میان راه ولایت در راه نبوت تباین است حتی که سالکان راه ولایت
 هرگز بقامات راه نبوت نمانند و باطلان بان راه نبوت مورد و حالات ولایت نگرند از باب حب
 ماعل از حب ایمانند و صاحب حب ایمان فاضل از حالات عشقیه باشد عاشق و کلامی و هم صاحب کتاب کور می پسندد

چنانکه حب عشقی بعد وجدان محبوب زائل میگردد و لیب آن منطقی میشود همچنان حبایانی برصال محبوب رو
 به از یاد میهند و اندکی نزار میشود و دوستی یگانه که هرگز آن وسعت و قوت در هر تصور نیست چاره اول منی نغیر
 بود بشرط بجز واقعات الشرطیات بشرطه آنم گوید عشقی که بعد از وجدان محبت ازل میگردد آن
 عشق بر خور دار نیست چنانچه محمد گیسو در آن در بیان آفت ابتداء انتهای عشق چیزی فرموده است
 و در ذکر ایشان باید بست که خواهد آمد در صاحب بدیه القامات از حضرت مجدد و نقل میکند و می فرماید
 بزرگوار خود که فرمود بقول همه محققین که منازل الوصول لا یقطع ابدا الا بدین در مکتوب ۲۸ میفرماید و الوصول
 مراتب لا یکن قطعها ابدا الا بدین در فصل چهارم مقصد سوم کتاب مذکور عرض شد است حضرت مجدد که
 بخدمت شیخ خود میرساند می آید و آن این است عجائب کار در بار است بعد از قربت رسید و اندوختن فرا
 را وصل گفته اند شعر کفیا الوصول الی سماء و درودها ^{مجلس} ^{الجمالی} در روز نهم ^{مکتوب} ^{۲۸} کان رسول ^{صلی} ^{الله} ^{علیه} ^{وسلم}
 علیه وسلم ^{تواصل} ^{الرحمن} و در ^{الفکر} ^و ^{المنیر} ^{در} ^{فرموده} ^{ما} ^{ادوی} ^{بشی} ^{مثالی} ^{ما} ^{اودیت} ^{مصرع} ^{قصه} ^{لعشق}
 لا یفصام ^{لباب} ^{ایضا} ^{سبحانه} ^{تعالی} ^{از} ^{برکت} ^{علیه} ^{از} ^{لمون} ^{بگامین} ^{مشرقی} ^{گردانید} ^{ماصل} ^{کار} ^{جز}
 سیرت و پریشانی بدست نیامد با وجود علم و معرفت جز از ویاد و جمل و نکرست نیست مصرع ^{عجیب} ^{است}
 که من وصل و سرگردانم ^{انتهی} ^{تفصیل} ^{این} ^{احمال} ^{عقرب} ^{در} ^{عرائض} ^{الشیان} ^{خواهد} ^{آید} ^و ^{حضرت} ^{قطب} ^{العالم}
 در مکتوبی میفرماید نبشته بود مصرع قلندرا که فوق الرصل جوی و جوی و هر چه گریست بوی بسی مبارک
 سیت ^{چه} ^{سعی} ^{دارد} ^{مقرر} ^{با} ^و ^{غیر} ^{من} ^{ازین} ^{سخن} ^{مندی} ^{در} ^{آتش} ^{حیرت} ^{اقاوه} ^{بود} ^{من} ^{کوه} ^{ابلا}
 و عظمت که با جانش در حال با کمال او ^{انتم} ^{که} ^{الکبر} ^{یا} ^{روای} ^{الکلمه} ^{از} ^{تاریخ} ^{مستراود} ^{هم} ^{بگویم} ^{حجاب}
 ذات نمود وصل و فصل را بر بود کبر یانی همه مراد است نیست کس از حقیقت ^{گهی} ^{بجمله} ^{می} ^{سیر}
 با دست ^{تهی} ^{بگریست} ^{الم} ^{شعر} ^{بقراری} ^{عشق} ^{شورا} ^{نگیر} ^{شور} ^{شوری} ^{کنند} ^{در} ^{عالم} ^{که} ^{را} ^{اگر} ^{نست} ^{در}
 جامی فرزند طاعت و در او ^{تقوی} ^{در} ^{بر} ^{احباب} ^{گفتند} ^و ^{سابق} ^{من} ^{الذهم} ^{بالله} ^{اول} ^و ^{هم} ^{مشت} ^{کفان}
 حیات و موات را در جان و تن را در نفس دل را در عقل و فکر و ذکر را حجاب گفتند ^{العلم} ^{حجاب} ^{لا} ^{عظم} ^{خوشنیده}
 و کاشف و شایه را حجاب سخنان و بین ^{یقین} ^و ^{حق} ^{یقین} ^{را} ^{حجاب} ^{میدان} ^{صدیق} ^{اگر} ^{شاید} ^{شب}

در ذوق و شوق در کمال و معنی الامال تعلق بجل الله میگرد چون وقت صبح میاید میازنی صبحی وقت
آبی سیر و دینی از جگر سوخته او ظاهر میشود اینها از دوری دوست و از حضور می دوست از اینجا فریاد میکند
اَلَا یَا نَبِیَّ اَرْسُولَ عَالَمِیَّاتِ هِیْهَاتَ کَرِیْمُ عَلَیْهِ وَاَسْلَمَ هَمَّ اَزِیْنِ اَلْبَیْتِ رَبِّ مُحَمَّدٍ مُحَمَّدٍ
محمد محمود محمد محراب است پس اینجا چه جایی فتح باب است شعر آنچه در اینجا است قعرش نامید بر دین چه
در گام نیست قفلش ناکید و الیقاق حجاب و الوصال حجاب انفصال و اتصال خیال مستند است بیچاره
قلند در چاه آید وصال بالا تجرد که در عین وصال با انفصال میپوید آنکه لود وصل است حیران سعدی
علیه الرحمه رحمت عجب بیان است که من و وصل سرگروه هم جز خضار روی نیست و گزده در و پیمان ندارد
لَقَدْ اَلْبَسْتُ اَنْ تَقْدِیْ کَلِمَاتِ دِیْنِیْ شِعْرَ حَسَنٍ اَخْرَجْتَنِیْ اَرْوَاهُ سَعْدِیْ اَسْحَنَ اِلَیَّیْنِ بِمِیْرٍ وَرَیْطِیْنِ
در ریاض چنان آید بحر میطهر گزاف زینار و هر چند باران رحمت باران است طالب و همیشه در تشنگی طلب
نقشه کلامه الشریف مکتوب طوالت دارد و این مختصر گنجایش ندارد نساج رحمه الله نماز غیب شنید
که امی نساج با در و طلب قناعت کن ترا یافت چکار و هم صاحب سمات القدس در ابتدا و توبه گوید
می آرد از کلام صاحب عوارف و بعضی عرفا هم الله تعالی جان مغرور میگردد که بعضی از کمال اولیا را
باحوال بلند بنوازند و حال آنکه ایشان را اکثر عمل بر طبق عومیت داولی کمتر و اوده با و معالیه بعضی آخر
عکس آن بود و برخی را عمل کمتر بخشند و حوال عظیم نیز عطا دهند اما خوارق عادات از ایشان کمتر نظیر
رسد و بعضی را قدرت ظهور آن خوارق که متعلق بود بکریات و اخبار از معنیات و اوده اند اما قوت
صرف کمال ناقصان در ایشان کمتر بناده اند و بعضی بر عکس آنند و برخی جامع این دو و در اقل
بیان عشق در خبر است پیش ناز مجنون مایوسی الشیخ حضرت قطب العالم شیخ مایوسی عبد القادر
قدس الله شرفه میفرماید عاشق بیچاره در شایده دوست و ذوق وصال مستغرق است و در
فراق در روز حال مستغرق است و با خود نیست بهر دو حال او را با دوست بانه اند و این عالم عشق است
نه عالم سلوک عالم عشق دیگر است و عالم سلوک دیگر در سلوک الشیخ رسالی الله و در عشق الاحراق فی
طائفه اند که از هیبت گزند و یقین دانند که دوست قادر می است تعلق زمان مکان بی سبب هر چه خواهد بود

آرد و بعد هم پیر و ایتخانها را در عبادت و اهل آخرت اند صاحب لایت و صاحب کرمیت شوند و آنچه در حد از
 مشرق در مغرب شوند و کرامات بر خلق نمایند و لکن هم الا بر این هر چند در یقین دین می جبین ابا این
 جمال دست و جریف یقین بنیز در پوست اند و هنوز چنین در شکم ما در اند با شراق نور حق نرسیده و کشف
 کون ماند تا با طائفه دیگر اند که در کشف خود میشوند و در صرف یقین بودند همیشه در مشاهده حق تعالی باشند
 مستور بودند با دوست و حضور بودند نور علی نور این نور است و این حضور تا کدام برین نور و حضور بودند اگر
 به سعادت پایوس هر شدی صاحب اینکار نجات یا در می کنند و لکن هم الا بر این هر چه بر او در مشرب
 عباد و زما و همان لذت مناجات و ذوق تقربات و مشروبات و علو درجات است این نعت ربهت
 خشک نامند و سبک بی تک خوانند و مشرب مغربان در نحو خود می و فطایح مساوی اند است
 می صرف در حد کسی نوش کرده که دنیا و مقبلی فراموش کرده و ایضا میفرمایند مردان حق در مقام قدرت و
 کشف حق جای رسند که در لجه هزار با میرند و بر عرش شوند و گردن زد هزار عالم گردند چرا که در توحید
 است و آنجا نهار زمان و مکان است اهل این مکان او را در مکان زمان خود میبندد و او با دوست بی این
 بولی مکان او درین مقام خندان تر نیست که ملک مغرب در آن در حیرت بود و وی با حق بقدر آرزوم بود
 در ابتدای حال او را خبر نبود و در کمال با خبر بود و از خود باور مستعد بود و با همه بیمه بود و بازل اید در دید وقت
 وی یکی بود غیر حق نماز اینجا معلوم شود که محققان چه گفتند نهایتاً هم الا بر این هر چه کسی که ذوق جانان
 گشت در موش همه عالم شده او را فراموش قول صاحب انوار الفیاض الرجوع عن التذلی الی الله و هم
 اجمع فی عین الجمع هو الاسلام فافهم و الله اعلم ایضا میفرمایند عزیز من در واقع نبود و عطا الله و طلب حق
 در میدان و حد است تا عند طائفه جاننازمی نیک و طلب حق جنگ بود حق زود و سپا و ملت در میدان
 سعادت در جولان آوردند و مطلوب مطلق و مقصود بر حق رسیدند که حق سبحانه را بر همه مرتبه باقتدای مرتبه
 و بر تبه صفات و بر تبه فعل شناختند در مرتبه ذات غیر ذات روانه اند و هم و صفت را در صفات مطلق
 دارند و همان ذات دارند و جز ذات پیوسته اند و خدا می صدانی الذات و صفات خوانند و ذات پاک
 حق سبحانه را در مطلق و اندکان الله و لم یکن الاشیا و منه و الا ان کما کان و کما کان الا ان فاشه و لا یسویه

و لا یجوز فی الوجود و لا یستقل بموافق احد و در مرتبه صفات هم و صفت را غیر ذات نگویند و مانند بر دو چیز
 چه در محض وجود غیر متواتر و مانند تواتر و غیرت و غیرت نگویند چه سیلن صفات است که از ذات نیستند گویند و غیرت
 رفت که در ذات نیست اینجا است و آیا تعطیل است یا تعطیل فعل قدرت کامله لازم آید و با تکرار اثباته واجب است و غیر
 کشاید معتبره اینجا نظر کردند که هم و صفت را عیناً گفتند و خدای عالم بالذات قادر بر الیه خوانند و عالم علم و قادر بر قدرت
 نه شتند و نه استند که این مرتبه صفات و مرتبه صفات چنین اند چنین خوانند و امام منصف با تریب سی رضی الله عنه صفات
 عینات گوید و از آن نفعی غیر جویدند آنکه مراد در تعطیل صفات است با تعدد و تواتر بر برمی فی المیزان نه به جهت کون
 الحقیقان و در مرتبه فعلیجا و عالم گویند و در عین وحدت وجودی که اندو عدلی الذوات و لم صفات کثرت موجود و در
 چه کمالات ذات و در مقام قدرت چنین تقاضا کرد که با عین موجود بشیم و در حق خود دلیل بر وجود ذاتی به کمال کمالات
 کردیم با آنکه خارج عن صفت است و در اصل ممنوع مطلق و در الامان که امکان الان سبحان الذی لم یتبدل و ایه
 و لا یغیبه و لا یغیبه الا کوان فی حق بقول ربنا الله یستخیر عبیده بطائفه مقرران حضرت صمدیت اند که حق سبحانیه را
 در جمله مراتب موجود و حقیقت دانند و وجود عالم را در جمله مراتب موجود بخوانند چه وجود و تحقیق مراد است
 و غیر او را اطلاق وجود و مجاز کرده اند بعینه حسن عقل و در ششایع بر حسن عقل است و در آن حقیقتی حقیقت و در آن
 برین طریقت است و در آن کلامی همان ای بین جاری است و الا فی حق ان کما یقال فی این سخن در حق مطلق است
 مردان تحقیق غیر خدای الله نامند موجود خوانند که وجودی همان جویدند و احد الوجود واجب الوجود و صفت ازلی است
 تصدیق و قسم است یکی در جویدن آن محض جویدن او را در واجب الوجود خوانند و احد الوجود است دوم در محض قسم او آن
 متعلق الوجود نامند و نامکن خوانند و نامکن جویدیم نیست لاجرم بالقطع تحقیق جز وجود هیچ نیست و همان جویدن است و بود
 مطلق و در آن صده الوجود و اعرف الوجود نامض حضرت شیخ شمس المیزان الدین بن شمس المیزان فی شرحه و نیز میفرمایند بلکه
 طالع الحق بر قسم عیا و خیا و دنیا و ابرار و عشاق شطار بیان هر طایفه از او و اما بدینچه عبا و ساها بسیار است و در آن
 عدت و عشاق با آنکه تواتر آن است بدان حال سودنا عشاق شطار از ذات پر پیروزند و از دیگران نیز کشف کرانای اجوی میخرند
 که آنرا بدو جویدیم و عیا و خیا و دنیا و ابرار و عشاق شطار از ذات پر پیروزند و از دیگران نیز کشف کرانای اجوی میخرند
 از ایشان تفرقی شود و خسته بگریزند و در بریده از هر طایفه از ایشان از حیات و زبرد و لغوی و صفت

چهار از گنبد و در میر و اندر بلکه جان کند خون خورد و کم شوند پیش مرگ میرند و بحق برستند بی اکثر و عیان سلوک
 و جهانی صوفیه خطا کرده اند و گمراه گشته اند و ایضا در بدین فن یک گروهی عن السلف صفوان آمد علیهم السلام انما هو صوفی
 ان یضربهم بالاسول و الاصل ان یأتی الشریع و یطریق فیها و یحقیق فیها
 و اگر شیخان اطالیه شیخان آذربایجان است زاده و نوافل گفته اند که کار طالب حق باید در اول الفرض سخن از و باید
 بشغف باطن است نه بکثرت نوافل در همان حارج که آن طریق عبادت زیاد است نه بسیار شفا توجه الی الله و الا عرش
 عاصمی الله است در ایشان الله و لا سواه در راه نیستی و پستی در این مرتبه است وجود است قطعه در راه بوی
 عدم میرند که است درین راه قدم میرند هر که مدین او جز در سواد بر سر کوهین علم میرند و عناصر لطیفه است
 بیان مؤیدات سبب عشق میونسند از جمله مؤیدات سبب عشق ریاضت یعنی تقلیل منام و کلام و صحبت با نامحرم روح
 حیوانی را با این سوزنی و لطافتی حاصل میشود از جمله مؤیدات آن آسایش سخن شهادت عشق الیکه و از جمله مؤیدات
 آن ایستادگی در اموریکه با صفت مذکور گفتی در روح طبعی باشد مثل کثرت منام و آرزو بر اندیشه کثیفه و مثال آنها در در است
 تا در کتاب کبیر در بیان آثار سبب عشق میونسند از جمله آثار آن نیست که این حب بالذات قهرا و خلاق عجاب بشری
 روح الهی بسط میکند درین سطا بجهت هر قانونی خواهد قانون شرح با خواه قانون او با بیچاره رضای کمالی و رضا محبوب
 خواهد و شاعران نه از ارم صاب است که خواست متابعت خود محبوب با خواه غیر آن ندانی که مقصود ازین کلام آن است که اگر با عشق
 و سوا جید عقیده شریعه مساوی با آداب فی مطالب منامی کمالی در مرتبه متابعت مصطفی صلی الله علیه و سلم شایان کلام
 بلکه مقصود آن است که این حب بالذات مقتضی این امور نیست بلکه بعضی ضعیفان حاجب این حال در مشاهد و مجال حضرت کمال
 است و در این بهر طریق یکدیگر است آنچه خصوصیت هر طریقه را در قهرا و آن خلق نیست مثلا اگر کسی این حال اظن حصول
 خود در جمیع امور عشق مجازی شغل منور و تمایزات از انکار و طاعت اما در مثال آنها از امور ممنوع شرعی هر چه
 البته از میر قلبا و میا کسوسی این امور نموده خواهد گرفت اگر چه آن صاحب حال از راه مدین و تشریح از ظهور
 آثار این امر عیان آید بلکه در از اول آن جدا کند آیاتی است که در عشق مجازی عاشق را مشاهده جهان مشرق و قرب
 و وصال و مطلوب میباشد اگر چه آن مشوق از قرب این عاشق متناهی در از آمد رفت در مجلس خود ممانعت
 میکند و از قرب چاره نگذرد و چاره خود در حارج بنیاد چنانکه قربت بستم و شتم و لکه کوب سیر و این عشاق چگونه

از دیدار و آرزو در وقت محافل مجلس شوقان خود بر او می شود بلکه مقبول شدن از دست عشق آن
و تحمل غمش که بنام نمودن جان و رکوبی آنها با حق را کمال فخر و علویت می شمارند با جمله مقصود از تکلیف
هائت عشق نیست و ایشا و کلا بلا که اشارت است بسوی فرقی که میان حب عشقی و حب عقلی است آهتی کلام مولانا
و مولانا جلال الدین و می رسد سیرا سید که ملت عشق از سید نهاده است و عاشق از فریب و ملت
خند است و اصل اگر هر بود یکی نیست و عاشق از درای می فرم نکند نیست و آتشی از عشق در جان بر فرزند
شیر شیر فکر و تجارت را می شود و عاشقان را بر نفس سوزیدنی است و بر او ویران خراج و عشق نیست و
توزیرستان قلا و وزی بگو و چاه یا کان را چه فرامی آید و آهتی چه خوش گفته اند که کمال سحر است
و نفس گناه که هر کس بی سرفاقت نظر نیست و منزل عشق سگانی دیگر است و مردان ره را نشانی دیگر است
چون که این کتاب از ذکر عاشقان چسبیده که نسبت این طریقه چسبیده است بر ذوق و شوق خواهد گردید و این
انجا که در ششمین بیان کمال عشاقان کتاب بدو اولی است و انگیزه باشد بیان **توحید مطلق** مفید و هم حضرت
قلب العالم سیرا سید ای بر او مقصود کلی توحید مطلق است خواه نبی بود خواه ولی بود که آن سحر است و سحر
بدان خوش است و مطلق نشان بیان است و سحر ذوقه المبتین در آن توحید همه روی است و سحر است
و سحر است و سحر غیره و سحر است و سحر است و سحر است و سحر است و آن توحید که
سودمان عالم در نزد خدا است اگر ایمان بعیب آوردند و مقید ثواب عقاب آن جهان گشته اند این
توحید مقید خوانند و زبان توحید مطلق و انتم بی این توحید آن توحید دست نه و هرگز بدان راه
نیاید که لا توحید بدون الایمان اینها گفته اند که درین راه که رود ایمان رود و این باوید و خود را که قطع
کنند ایمان قطع کند و بدین دولت که رسد ایمان هر که در راه و سحر و نیافت تا ابد گردی این که نیافت
بیان **قرب نفل و فرض** و هم حضرت قطب العالم سیرا سید چون عاشق در عشق و محبت بجهت
محبوب موهبت کرد و سخنان با حلال آمد روی نماید بی سیر و بی مطلق نشان و هر دو کمال مقام مانیند
ایمان الحس و جهانی بر آرد و مقام را قرب نفل گویند که ذات بر جاست و صفات دوست زیادت بر ذات کلی
انما است و این سوال در غلبه حال آنکه بر نفل اگر گشته که سحر بود و در او بود و از او است و سحر است

صوفی حق را بخود میاید اگر چه در اصل است اما هنوز در دست است انگش که گشته گشت از آن حال بند و شرح کرده
شبه گشت سلمان نیز در چون در صومعه است تقارن لازم آید سلطان مازنان آنجا گفت ای این نیکو
یوگما سبحانی ما اعظم شایقی تا نا ایوم محو می تا قطع زاری و اقول لا اله الا الله محمد رسول الله چون عشق و محبت
از مقام صفات در گذرد و چنان ترقی نماید که بحال ذات رسد که آنرا قرب از حق خوانند و تجلی ذات خود این
صوفی را از اولیاء مقرب گویند که خود را بحق باید و همه تسلیم حق شود و آنجا هیچ آفت نباشد و بنیاد محبت
از خود هیچ عبارت نیاید بلکه اشارت ندارد و جز در دست بود و فهم نیست الا بنوعی و همانا در صفت آید بهیست
و لکن الله دمی جلوه این مقام است یدنا الله فوق آید ایام سر این دولت است و اینجا کمال کمال کمال
و نعمت حال بحال بود و شیطیات بر گذر نیاید و باطن بصوت عقل برود و کلمات آنست که در عقولیم جولان
او بود و احکامات شریع بر خلق بر قدر خلق رساند و صلاح داین کند و ما از سبب انوارین و سبب اول
الا لیطاعوا ذن الله علیه کمال دوست فاشد و لا سواه جمال دوست مدین مقام همه قول و فعل او
حق بود در همان شریع بود و این مقام بحال در انبیاست بیان تجلی و انبیا حضرت تطیب العالم سیف و ما
چون بنده در صفات خود در رفتار دوست از خود چنان مستغرق و محو شود که هیچ انصافت نتوان
کرد هیچ شور خودی اعدا نبودند آنکه بنده تا حیرت معق بود و نه آنکه بنده خدا شود و لیکن در کمال صفات خود
جایی رسد که از خود می خودی و می بر خیزد و هیچ دومی با وی نیامیزد و لغا و او با بند بر قدر صفات خود
توحید کشف شود و تجلی حق بر وی تا بد و حجاب کیفیت و شلیت در میان بود پس پیش نماز بکوی شود
سه همچو زکس تمام دیده شود و با هر دین دوست دیده شود و همه تن چشم شود چون زکس دومی
جز حق را ثابت نیکند و خود را غیر و غیب نمیدانند حق جز یکی نیست و میگوید انما الحق یعنی جبر حق برود
و نه باشد تجلی حق به هر یکی از انبیاء و اولیاء و در دنیا و آخرت در مومنان عام در آخرت بر قدر وی شود
عم سعدی حجاب نیست تو آینه صاف و از در آینه بعد تصفیه اول چیزی که عکس آن بود از جمال صفات
بود و داین سر عظیم است پس انبیا باید که جز الله و لا سواه هیچ معال انباشد قلب مومنین از این مقام برزیده بکمال
باید که صوفی خود را بجا رود که لا اله الا الله و یا مهد و لا سواه از مازنان کمال اسوا حق را که صوفی کند و صوفی را که کمال صفت

و نیز کمال علم نزل از آسمان است چون از نقوش فاشاک سوی آسمان بیاورد و چون کس از پرده کونیت در سر روده و در
 اینها کنته ببلوه کند بر روی که در آینه آفتاب است اگر دعوی شود شخص در خود کند نفی غیرت از خود کند روایا المومنین
 از رب و طلب المومنین است اما چشم که است به طار تعایش بود سین به گوی مقابله چشمش چشمه صمد است
 اما این عالم را نیکو باید شناود از روی او باید گذشت تا حقیقت کار سرتیبه بکشاید و گرنه چه مادمه میوان چه جهاد و کتوب
 چهاردهم حضرت یحیی بن زکریا است بدانکه تجلی عبارت از ظهور ذات و صفات الوهیت است بل طایفه روح را نیز تجلی است
 و بسیار روزگاران بقیام مغرور شده اند و پندهند که تجلی حق یا تمتد اگر چشم صاحب تصرف نباشد ازین طایفه خلایق
 و شمار بود که چون بدانکه فرست میان تجلی با بنی و تجلی عاقلی چون آینه دل از کرد و شد و با سوی آسمان است و در
 در مشرق آفتاب مال حضرت گرد و جام جهان نیات و صفات او شود و لکن بر کرا این سعادت مشابه و نما از میان
 صاحب لقی باشد که چون آینه دل از صفات بشریت صافی کند بعضی صفات روحانی بر آن می تجلی کند پس گاه بود که در
 روح که خلیفه حق است در تجلی آید و بخلاف خود دعوی انانیت کردن گیرد گاه بود که جمله موجودات را پیش تحت خلافت روح
 در خود بنشیند و غلط افتد و اندک مگر حضرت حق است قیاس بر نبوت که از او تجلی آید و لکن شیخ ضعیف که کل شیئی از این جنس غلطها
 بسیارند که تجلی عاقلی و سمیت شده و در آنوقت او مانا باشد و از تجلی عاقلی خود در و ندارد بر آید و در طلب صفات
 پیدا آید و از تجلی حق بماند این علم بر خیزد و دستی نیستی بل شود و در طلب بفرزاید و تجلی زیادت کرد و بحقیقت بر یک
 نشان آینه ذات و صفات باری تعالی است بر صفت که حضرت حق خواهد تجلی کند اما معنی تجلی بدانکه تجلی در آینه
 در لفظ است میان نه طایفه متعارف تجلی حق در لنت کشاوه گشتن بشود و متعارف پوشیده گشتن باشد و
 مراد این طایفه از تجلی کشاوه گشتن حق است و مراد از متعارف پوشیده گشتن حق است و اینجا ذات حق بخواند
 که تلون و تفسیر بر ذات او روانیست این چنان است که بر کسی مسئله روشن گردد و گویند که مسئله کشاوه گشت
 مسئله کشاوه نگردد و لکن خاطر او کشاوه گردد و مسئله اندر یاد علم او را کشاوه شدن مسئله خوانند و بل
 او را پوشیده شدن مسئله خوانند چون سر او بخوابد مشغول گردد و از روی غیب پوشیده گردد و این
 است از خود باز چون همه از حق میدارند حق بیدار از خویشین از انانیت بشریت از پیش و پشت و غیب
 در این تجلی خودند نیز حضرت طلب عالم شیخ عبدالقدوس گنگوهری در جواب سوال میفرماید مسئله در نظر او

صانع کرد نیست که او را صانع است این است این را و دید بر او درین صانع در صانع چو باشد حضرت شیخ العالم یعنی شیخ حسن
عبید الحق فرموده اند یعنی دیدن چشم عقین که آن کاشف و شاهده است نه مجرد استن از اخبار و غیره چنانکه
دیدن آینه و استن بود که آنچه روی است هنوز ندیده است بلکه در استهسته بی علم عقین دیده است چنانکه در کتب
اینه حقیقت است هم نکرده اگر چیزی می توانی شنید بشنو حقیقت آینه نه آهن است بلکه آن است که می بینی
و در آن بی علم عقین آنچه از پر تو آن است میدانی و چشم عقین می بینی پس این استن بدین بود و استن بود چو
و آن پر تو مصراع بود و حقیقتش صانع را کتبی رینی فی این صورت و حقیقت بود مجاز باشد بی مثلی رینی کینی بود که
همان آینه در آن بینند هر چه بینند بود معاینه بود همان استن بود همان بدین درین جهان بود خواه
عیان آنچه اینجا بود عقین گویند که حجاب میان است و آنچه اینجا بود عیان نامند که ارتقاع حجاب از میان است و حق
همین مشیت یا زرقی که میان ایشان است نشان اینها و اگر حقیقت بزرگ نقطه مشیت است دیدن نشان
آنجا صورت بند و آگونی فردا وقت دیدن حجاب عزت و کبر ایی باشد که هرگز درین ممکن بود و عقاید است
که در ار خدا بشنا در بهشت مؤمنان را بار تقاع حجاب شهید بود و در حدیث سرورن بگویم القیوم که استرون
لیله القیوم که در فهم کرده اینها از زبان اینجا گشت چه توان کرد همان باید که داده اند انصیب بی بی
فردا عجب رسی وقت رؤیت حجابها بر دارند و چشمهای ظاهر ترا در رؤیت سپارند نگاه خدای عالم عجب
بی زمان بیکان چشم ظاهر بر بینی چون خدا تعالی ظاهر شود و آن همه برای ظهور شهید است و مضمحل گردد
بهشت در نشان نبود کون مکان از میان رود و حجابات عیان شود و جو در ایی در عالم تعالی نشان
در نشان شود خدای جهان بی شبهه سگیان دیده شود الحمد لله الذی هدانا لهذا و عدل انوار تعالی
شود و هم در کس خدا تعالی را بقدر خود بیند بکنه ذات و حقیقت حق که آن را و مسدود است انبیا بقدر
خود بینند اولیا بقدر خود و مؤمنان بقدر خود و این ستری عظیم است هر چند بیند تعالی بیند به چیزی خارج
تعالی الله من لک علو کبریا ایضا و تعالی نه عبارت از ظهور چیزی از خارج است بلکه ظهور حق تعالی بر بند
در ستر وجودی بر قدر صفای نیست و هم اینجا است که بعضی و اتم در مشاهده اند و بعضی گاه گاه بر قدر صفای
وقت هر کی فان ستر وجودی پس الا یوحی فان یوحی و تعالی حق در مقام ظهور مرتبه شود و نور وجود است

اینجا گویند هر چه در عالم همه تجلی است در ظهور و در غیاب هر خود بعضی تجلی نیز در مرتبه کشف انوار عاقله ربانی است و
 شاید به جمال بهمانی عاقله را ملاحظه نمائیم فی الجمله هر چه کشف و مشاهده فی الحقیقه ظهور الله تعالی للعالمین است و
 و الا قایده آنها ایضا و نبشید بود حدیثی را از پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم که فرمود: انما انوار ربانی فی صور
 خضر او چه معنی دارد و مستور است در عین ظهور و در مشاهده کمال جمال و کمال بر پرده
 در روضه قاری میگوید که تا جایی مشور بنور ربانی است و چون در لاطنه فی و قال ربی فی صفات ابدی بر
 تبارت میگرد و میگفت رازت ربی الحدیث چرا که خدا تعالی خارج نیست بنده خدای را در خود میدبرد در صفاتی
 و کمال طلب مال خود که در حق انفسیکم افلا تتبعون من سألکم عبادتکم عبودیت که عبادت که با دعوت خداوند
 بود عدم صرف و محض امتناع بود و فلا عبود لارکونتم پس بنده را در خود محو شود که انصافت بخود نتواند و شور خودی
 او را نبود تا آنکه بنده با چیز محض بود و نه آنکه بنده خدا شود و لیکن در جای سید که از سوی خودی بر خیزد
 و در وی نیامیزد و ایضا غیر ترس بنده بصفت خداوند موصوف شود و باقی باید که در وصفات خدا
 بر خدا موصوف نشود و لا جرم خداوند بصفت خود موصوف بود بنده در میان نبود یعنی بنده با خداوند
 یکسان بود ولی اول و استخوان و در وی در میان نبود و خدا در وقت دیدار بنور خدا بقدرت خدا دیده شود
 فی کیف بی مکان بی جهت بی زمان بی شک بی شبهه باک و میرا از مثال جل شان بنده در میان نبود
 و از غیر نشان نبود جز خدا عیان نبود و هر چه گویند که سمع و بصیرت بی غیر و بی بسج شاید این بود
 و ذلک معنی التجلی فاعرف و کشاوه تر آن است که روز دیدار خودی چشم بنده مستور بزرگوار شود که آنرا
 انصافت خوانند و چون بنده فاضل علی ذلک ناظره انما یستبصر و یدار چه در کار شود و غیرین
 بجای آید که راز است و سنگی را دیدار است ما را با ما آید بی چکار است و معتزله و اسکندریه دیدار است
 یعنی شنگ در وقت دیدار خدا و تد بصفت خداوند بصیر و عظیم و صحیح و حی و قیوم موصوف گشت و از
 عالم صورت در گذشت و به عالم حقیقت پیوست حتی راضی تر به وجه کلمات بدلتون و ارد و طلب
 که لاک بصیرت است الیه و بر می رسد فالانسان انترمی ان تیرقی منه الیه در می رسد بالاشک و انما ذوق
 علی عاقلی ایضا آنچه بزرگان گفته اند که در آن در او عده که فرود بود و لیک ما را تقدیم اینجا بود

معنی او نیست آنچه آید و صده برویت بود و اینجا بچشم نقیضین مشاهده این مقهور و محققان مشاهده خوانند و محققان
را نند یعنی آنچه موجود است در مشاهده شان منقود است هر چند در صفا بلند رود و در مشاهده و قریب حق
شود صفا عجاب بود چنانکه دانند که بی حجاب است و در چنان است بلکه صفا عجاب است نه ارتفاع عجاب
اینجا مشاهده خدایا و دید و نیست با وی شریک نیست و آن دیدن چنان روشن است بود که در کشف کون
از صفا عجاب تعجب عجاب نیست نموده آنکه حقیقت ارتفاع عجاب و رویت بود پس نیست که خدایا و دید
و خود در آخرت نیز عجاب عظمت و کبریا در میان بود و گفته رویت مجر و جمال سبحان بود که انان عدم
لازم آید فلا عجب و لا رویه که از عیب الهی المستزاد و غلط خورد و نند نیست که مانع رویت عجاب غالی و کون غالی
است ارتفاع آن در وقت رویت رب مطلوب بود و آنکه مانع رویت عجاب باقی است که کمال انصاف
در حجت بود و آن عجاب است و کبریا بی حق تعالی است که بقا بر آن فنا تعطیل رویت و عبودیت
لازم آید و ذلک لا يجوز قطعا بیان سجلی فی الی مولوی محمد اسمیل شهید در فصل چهارم باب آخر کتاب
تذکره میونسید ذکر کلمه نغی و اثبات و ملاحظه معنی و مراقبات باز سیر تجلی ذاتی و دائمی است معنی تجلی
ذاتی ظاهر است یعنی تجلی که نشان آن نفس ذات است و عرض از دائمی نیست که تجلی مستقر ثابت ماند
از این در مستقر از تجلی سوره اگر چه تفاوت بسیار است لیکن از همین امر می گیریم معنی ظاهر را نیست و از این
تجلی است ظهور کلمات انبیا و مرسلین و اولی الامر پس این سیر را سه در سه اول ملاحظه کنید نشان که انبیا است
یعنی ظهور علوم و ادب بود که غایب را در آن بودید راه بود و معنی در انبیا علی الدوام متحقق می شود که حالت
خواب هم چه وجود با وجود ایشان منع فیوض هدایت میباشد و نشان بگفتن میرسد گو که ایشان با گاهی
تسوس وجود ایشان تیر که چو نیست که از روشنی آن خوانند حاصل است گو چنانچه تا خبر باشد پس انبیا
و انما و کار و بارانند لهذا فیوض ایشان تسلسل تجلی ذاتی و دائمی دارد بخلاف ملائکه که دوام در کاری
ستغرق نمیباشند بلکه بروقت رسیدن حکم و فرمان کاری بجا می آید و باز معطل و منتظر و مستعد میباشد
لذا نشان کلمات ملائکه تجلی ذاتی دائمی نمی بود و انوار تجلیات کثرات متابعت پیغمبر است صلی الله علیه
و آله و سلم درین حاصل میشود و معنی این سیر مضر خاک است بدو سبب اول آنکه مستقر و اثبات

خاصیت خاکست بعد از انساب این سیر دوم که در تجلی سوشو سنی ظهور است به بیجی گفت که عالم سیر تجلی الهی
 دومی است و ظهور عالم ظاهر است و از ظهور عالم نور آن تجلی باید فهمید عنصر خاک هم در فسان است و از ظهور فضا
 سیر در عنصر خاک توضیح فرودتی است در انسان مقصد این توضیح فرودتی است در پیش مالک خود عدم کشی از
 قبول فرمان او درجه دوم از سیر تجلی سوشو بلحاظ مشائیت کلمات رسالت است خصائص رسالت
 انتقال نبی و آن کند و حضرت ذات را از جهت مشائیت آن مراقبه نماید اما رسالت از صورت ظهور
 وسالت است در میان حق و خلق ناصح و عظیم بودن کوشش بلخ در میان جمع و دلائل و اقامت معجزات
 و مناظره و محاصره و مقابله مرسل لازم است بخلاف انبیا و قول رسول و حق مرسل الهی مقبول است که از
 منصب رسالت است درجه سوم مراقبه است بلحاظ مشائیت کلمات اولو العزم و اقیانان اولو العزم از سائر
 رسل بهت قریبت و در باب بلاک کفره و صلاح مومنین پس بلاک کفار است قریبه صاحب العزم از رسل
 نیز و تجلی دارد و انصاف شریک مشائی است عظیم که تحقق بجای تمام الانبیا است صلی الله علیه و سلم ظهور آن
 کما یضی روز بدر شد با جمله انبیا از رسل از انبیا و امتیاز اولو العزم از رسل خصائص آنهاست مراقبه این سیر
 و حصول آثار آن ضروریست و قال الله تعالی ان احسن الخلق لایادک و تفسیر زیادتی برودیت است
 بوجوب دلایات صحیح و مورد فیض دو درجه اخیر بهیات و عدلی انسانی است و عنصر لطیفه در و روبر
 این سیر خصوصیت ندارد و پیش این است که بهت نامی کلمات رسل و اولو العزم نشان جامعیت حضرت
 ذات است و صلاح علوم اجزای نام تمام اجزای انسانی بهیات و عدلی مقصود اصل اهل کلمات
 است پس امور در این دو درجه بهیات و عدلی میباشد از مراقبه حضرت ذات است باعتبار ظهور حقیقت
 کبریا و آن سجودیت حضرت ذات است مرطبات را و اشعنه پر بود است و اثر مناسب این مراقبه
 در سائر این سیر معظم بودن است بجفائیت و اهل حق او را تعظیم بسیار کنند و موجب رضا و تسبیح
 او تعالی شبانه دهند و از همین است که بخاطر بعضی از صحاب که نشسته بود که جناب رسالت آب را
 سجده باید کرد و حضرت آدم علیه السلام خود مسجود تمام ملائکه گشتند و قبله آنها شدند و حضرت
 یوسف علیه السلام را سلطان ایشان که ابون در برادران بزرگ بودند سجده کردند باز مراقبه

حضرت و پشت با تصویر سید محمّدی او خوابیده باشد ما شوم احوال جز در کل شیخ احمد مجدّد و حال فرزند محمّدی و خلفا و
ایشان پیر ایشان خوابیده الباقی و حال عالم حضرت مجدّد شیخ عبدالاصد پیر ایشان شیخ عبدالقدوس بیان
خلافت و شال یافتن شیخ عبدالاصد از شیخ رکن الدین که در سی پسرانی و خلیفه اولی شیخ عبدالقدوس است
در کتاب بدو التفاتی می نویسند رفته بعد علیهم السلام و کلمات ایشان تا بیان حضرت مجدّد این بیان
در کتاب نخواهد آمد لکن لایحه آنکه از کتاب کور دوسه وعشده حضرت مجدّد که بجزنت شیخ خود میرساند
اولاد در کتاب هزار آرد و تا که طلاب طریق مجدی و بیاطرافش نسبت خود را تجدید و تازه نمایند و بدین
کتاب شیخ او را نیز در آن نسبت بخدمت خوابیده الباقی عرض شد شسته اند مدتی است که احوال خدمت عالی
طلوع دارد و گریست سیدان که شایان دولت حضوریت مصر علم این پس که رسد زود بانگ برهم
عجائب کار و بار است نهایت بعد از قرب نامیده اند و غایت خرق را وصل گفته اند گویانی تحقیق در ضمن
اشاره یعنی قرب وصال کرده اند شکر کفایت الوصول الی سعادت و دنیا و قلل الجبال و دوین حق و پس سخن
ابدی فکر داعی لاجرم من گیرم و نه از آن احوال بار باره مریدان باشد و محبوبان محبت محب میا گشت
آنسر درین علمیه من لصلوات الیکلها من التجات فصلها با وجود مقام مرادیت و محبوبیت از مجملین و از هر
گشت لاجرم از حال او خبر دادند کان رسول الله صلی الله علیه و سلم متوجه الی خزانة الکریم الفکر فی شهر فرموده علی صلوة
و السلام تا در قری بی مثل او نیست مجان با محبت تواند کشید محبوبانرا تکمیل این با شوار است بقصد پادشاهی
عرقه عشق لایق صفا که با منها چون حضرت من بجهان و تا از برکت توجهات علیه از رفیق احوال محرم
ساخت و از تعیین تکلیف مشرف گردانید حاصل کار جز حیرت و پریشانی بدست نیامد از وصل جز جوهر و از
قرب جز لید حاصل نشد و از معرفت جز نگر و از علم جز جهل ننیزد و لاجرم در عرصه شهادت و تقاضا
عجب نیست که حالاً یحیی الیقینی مشرف ساخته اند که در آن موطن علم و عین حجاب یکمیر نیستند و قنای و تقاضا
در آن جمع اند در عین حیرت و بی نشانی علم و شعور است و نفس غیبت حضور رسد با وجود علم و معرفت
جز از یاد و جهل نگر نیست عجب این است که من اصل مسرور و انتم استحقاق بعض غایت بیغایت
تولش مدارج کمالات ترقیات از زانی و شسته است فوق مقام دلالت مقام شهادت است نسبت

ولایت بشهادت نسبت تجلی صورتی به تجلی ذاتی است بل بعد از اینها اکثرین بعد ازین التعلیمین و فوق مقام
 شجاعت مقام صدیقیت است و مفاد تیکه میان این دو مقام است اهل سن آن تعبیر عینه بسیار و در مقام
 آن تشریحیه با اشاره فوق آن مقامی نیست الا انبویه علی الیه الصلوٰة و تسلیات و نشاید که بشاید
 و ثبوت مقامی بوده بلکه محالی است و این حکم محالیت در کشفه صریح معلوم گشته و آنچه بعضی اهل علم
 میان این دو مقام ثابت کرده اند و بقربت نامیده اند این نیز شرف سابقند و بر حقیقت آن دو مقام
 اطلاع داده اند بجز آنکه تضرع بسیار و توجه بسیار و امان عملی که بعضی اکار فرموده اند ظاهر شده اند و حقیقت
 معلوم فرموده آری حصول مقام بعد حصول مقام صدیقیت است و در وقت عروج اما و سلمه برون محل آن است
 این مقام پس عالی است در منازل عروج فوق آن مقامی معلوم نیست و زایدیت وجود و بر ذات جلی و علا و مقام
 ظاهر میشود و عینا وجود هم در راه میماند و فوق آن عروج واقع میشود و اولی کارم کن الدین شیخ علامه و در
 بعضی مصنفات خود میفرمایند و فوق عالم الوجود و عالم الیکاب الوجود و مقام صدیقیت از مقامات است
 که در عالم دارد و پایان تر از مقام مقام نبوت است که فی الحقیقه بالاتر است و کمال محمود و نقیاست مقام قربت
 برزخیت این مقام ندارد و که در پیش به تنزیه هر نسبت و تمام عروج است نشان این مقام در پیش آید طوطی صفت
 داشته اند و تبری به ساز ازل گفت بگو میگویم مشها اکثرین بندگان احمد عباده عرض میسازد و حسب الامر الشریف
 که تا می نماید جوانی را معروضه میسازد که در شمار راه القدر تجلی اسم نظام تجلی گشت که در حقیقت تجلی نام
 علیه نظام گشت علی الخصوص در کتب و کتابها که در اجزای آنها جدا جدا و القدر منقاد و مینماید گشته که چه در مقام
 نقیاست و مضطر بودم ظهور یک درین کسوت بود و در هیچ جا بود خصوصیا علی حاشا عجب است که درین لباس میبودند
 هیچ نظری ظاهر نمیشد پیش ایشان تمام که آخته آب شده میرفتند و همچنین در هر طعمی شرابی که سوز جدا
 متجلی شد نظام گشت که در مقام لذت و تکلف بود و در ابرامی آن نبود و آب شیرین تا آب غیر شیرین بچین
 بود بلکه در هر لذت و شیرین یک خصوصیت کمال علی نفادت لدر جدا جدا بود خصوصیا این تجلی عویرا بعضی
 رسانیدند و انامی این تجلیات آه زوی رفیق اعلی و شتم و ما بینها هما کهن سوزیدند و نامعلوم بودم
 پاره نبود و درین دنیا معلوم که این تجلی آن نسبت سوزی جنگ ندارد و باطن همچنان گرفتار آن نسبت است

بظواهر صلاحت نیست و ظاهر آن نسبت خالی بود این تجلی شرف ساکن در محرابان با فیم که باطن صلاحت نیز بصیرت
 نیست و از جمله معلوم است و ظهور آن در شرف است و ظاهر که توجه کثرت و تنبیه بود این تجلی مستقیم است بعد از آن چنان
 این تجلی در حقیقت آن در زمان نسبت حیرت دنا و انی مجال خوانند و سایر ملک التجلی کلان که در کتب شریفه مذکور است در نسبت
 است نسبت آنکه کلام مولانا محمد قاضی است که بیشتر بر دو گونه است حیرت اهل استدلال که مذکور است زیرا که آن از تعارض
 صحیح و آرد است و بطریق عماد نیست و غیر شایان مجال و جلال که محرم است و آن از توالی تجلی جلال و بارگاه جهان
 که ساکن در قهرمان تجلی آنجا یا بهر گزرد و او را که او در منی بر تبه صغیر شود و بهر شایان که از مقاصد تعبیر کند
 مسئله در مبدء آرساد است که حضرت حق سبحانه تعالی از مثل منزه است لیس که شایان شکی اما نشان جانز شسته
 اندر مثل تجویز نمود و **الله المثل الاکلی** را با بسوگن صاحب کثرت را تسلی مثال میدهند و آرد نام مجال میباشند
 چون مثال چون اینها میزند و در جواب بقدر امکان جلوه گریسی از بند سجا سله که مثال اعیان شکی الی انکار و در صورت اعیان
 در نسبت از نیواست که صورتی با طریقی است که شایان میزند مثال آن اعطای در عالم مشاهد نماید ضیال میکند که شهود حقیقه
 اعطای حق تعالی است و همچنین است بلکه اعطای در شایان چون بچگون است و منزه است از آنکه در مشهور آید و کثوف احدی در
مسئله مجال عقلی و مثل در تطبیق عالم در کتب اوست در دست فرمایند مقرر ضمیر با در ظاهر محسوس عقل
 در مان مبلغ علم شان است و قید در بیان در حق عقل صفات الاشیا و ثابته گویند و لا شک فی فان ثبوت الاشیا پس الی
 فی مرتبه محسوس و عقل و آن مرتبه تعالی است و ایجاد هر که ثبوت اشیا را در مرتبه بخار آرد حق بنده کرده است بگذاروی
 درین مدار و در هر مرتبه در حدیث این که کار شکی نیست به صد جهان این سهم بیخون است و در مرتبه بود
 تا کل گردیده و بقدر حد و ماکل گردیده اند از سی پرستی همان نیست که علم شان بران نسبت عارفان مرتبه
 در عقل بلند رفته اند و در علم یقین خود جز حق سبحانه تعالی ندید و اندر یک وجود همان وجود حق است تا کل گشته
 و لا شک فی فان فی مرتبه الی ذات که نسبت مطلق است در وجود محسوس غیر حق را وجود نیست عدم
 صرف و محسوس است لیس مع الایه هو الله **الکو احد القائل** در مرتبه فعل حق سبحانه تعالی ایجاد عالم است در مرتبه
 مسئله مختلفه فیها و خلاف للعلماء و رحمة اگر چه یکی او فهم و علم تصور است از دین بر انوار است بلکه درین بر تصور
 قدرت درین نگاه بود که در خلاص این جامع این بود و ضیاء در کتب بود و ششم است در این حال در حقیقت و در حقیقت

بهر چه نیست لا شرفا ولا عقلا علام که وجود بر حسب است یکی واجب بود آن ذات حقیقت است در حق تعالی وجود آن
 شریک با کسی است که وجود او بهر چه ممکن نیست و آن هم نیست سوم ممکن بود وجود او بهر چه است و اما محال که نظر
 حق تعالی محال است متعین نیست که اجتماع الضدین بقدری که در بعضی از اینها است که محال عقلی است در اصل شریک
 و قیاس تکلیف آن با آن نیست حسن شهری آنرا و عقل جانور و محال نپذیرد پس محال عقلی اتفاق را جمیع آن بود و محال
 الوهیت باشد و آنرا محال ذاتی دارند و قیاس آن قدرت حقیقتا با آنند و نه در حد تکالیف و محال که نظر خلاف است
 حق محال است متعین نیست چنانکه دخول انبیا در ذریع و دخول کل ذرات در آن نیست غیر از این سخن در آن متحققان خود صلا و اظهار
 نشینند چه توان کرد اگر آنجا ایمان بقدری بود هزار ستاد بود و غیر از این عارفان گنبد در مرتبه ذات حق غیر حق را وجود نیست
 عدم صرف و محفل غنا است و در مرتبه فعل حقیقتا ایضا و لم است هو الله الخالق الباقی از قدرت با قدر و حکمت کامله و بی
 قیاس حقیقت نیست است ینما ید تعلق بخبر کیشاید همچنان آنجهان امر و نهی ثواب عقاب پیش می آید و در حق نیست
 در حضرت توبه هر عالم تویی و قدر توبه این ظاهر را چنانچه بود و صد بار باید تا کثیر غیر از این آیت قهتالها الباقی
 معنی آیه نه نظر کن اگر توانی دیدن گوشش پیشش بشنو اگر توانی شنیدنش بشنو که بشنود بشنود در توبه و تاملی
 بیخ گذرند و هیچ اثرند و در مرتبه فعل او را وجود است و قدرتی مازند برگزیده شدن خواهد بود بی تعلق است با قدر خداوند
 جل و علا چه شورا دانی بفعل الله مالیکه یعنی حسن شهری اینجا فعل را ما گفت که در فعل را ما گفت که کورین همان
 گوشت در کورین تان بگویند و میانند و هزار میشانند خلق که در ما آتین شورا دست و نوزاد و توانی که شود
 ما است و ظهور با غله در صحت و صحت و خلط عرقا بگردد و در صورت ذاب ملک که دست و صورتش از ملک و عظمت
 و عظمت ما با نزر چه نفسی الباقی الفهارد کسب بشری که حقیر است حقیقت کلی را در ذکر خطیر است و معنی الله فی
 السموات و فی الارض همه از آن نبیر است و نظیر تا دیده که است و حال که در مصطفی صلی علیه و آله و سلم در صورت
 بشری همان حقیقت مکی میدیدم که در منزل به المومنین و با اعتبار صورت گفت جاوید الرحمن و خبر آن
 ملک اگر ملک باشد در حق ثابت نشود اگر جل بود خود ملک و این گنبد و کوی جسدنا و ملک الجسدنا و جلد
 ما این مجاب است لا اله الا الله الکذا الرحمن صمدان بمشایخ تمثیل یکی مازم و دیگر نیست که گفته تا سنخ لا نعلم فی الجسدنا
 که زنی بود و بعد در سوره که بر می رسد عقل و عقل آن بیچاره قدرت حق در حد جازمی آمد و هم السموات و فی الارض

شکر و نجاتی که گویند بر عقل اثر می آید شکر عشق از آن مکن شکر است عقل گویند شکر است در پی پیش نیست عشق
 گویند است در پی غم است از آن مکن شکر عشق از آن مکن شکر است عقل گویند شکر است در پی پیش نیست عشق
 و حیه نیست که بشود غل از حیه در زمین جبرئیل علیه السلام بسبب کماله دارا شاکه که دارد امانت در وجود خود بر آن صورت
 علیه صفا نیاید مراد از خود را بشود و حیه نموده بشود علیه السلام بسبب کماله دارا شاکه که دارد امانت در وجود خود بر آن صورت
 بذات و صفا مکنی که دارد و حیه در جامی خود است بشود که شکر است و بشود حاصل تمثال عین جبرئیل است زیرا که جبرئیل حقیقی
 دیگر و از نوع غیر است زیرا که همان شکر و صفا جبرئیل است که بشود بر آمد تمثال گشته چنانکه اهل توحید و ظهور حق سبحانه و تعالی
 تمثال می بشود عالم میگویند و بهیچ طریق تمثال حیوانات بشود بهایا و تمثال حق بشود بشر و تمثال بعضی کمال اویا بشود
 مستعد عالم میگویند و گاهی در غیر بشود و حیه نیز می آید چنانکه در حدیث جبرئیل در بیان سلام و ایمان جهان آمده است
 تسبیح و پرورد بیدان که کفار بر آن رفته اند چون روح از بدن انتقال یابد در جسم نیکه حل چهار ماه و شش ماه باشند در آن خود
 وجود و حیه در آن متداول عالم گرفته ظاهر میشود و آن این آواگون میگویند و بیانش آنکه چون انسان برود و همان
 تعلیق نطق با روح او در صنف ذاکل ناقص می آید و خلق میکند و روح بعضی او در صنف ذکال غیر انسان ظاهر
 میکند و اگر همان آن حس است بر عکس آن شیوه و خلق بدن بسبب آن که کالی روح خود را در بدن دیگری مریخ و راه
 این بدن انسان خواهه چون گیر بشود که آن بین صمیم و سالم باشد می اندازد و طول میکند و میخواند که کالی کلب میمانند
 طریقی نیست که روح خود را از ترنگشت پای خود کشیده بدین برود بدن گیر نشود میکنند مانند سبب نطق فایده و
 بر روز آن زمانند که طریقت کمال مبدون باب امانت و کالی تصرف تا یفعل فعال او اگر و چنانکه در آن ایام بشود پیش
 بر شجر عروج تمثلی که در بسان حال فرموده اند اما شکر است چون بر می غالب شود بر او می گویند و در وصف مریخ و حساب
 رشامی نقل میکنند که گاه حضرت خوابیدند از اراده بعضی فاضل شدی مگر از غنا نبرد و آن آمد و در باز در لطمه آمدند
 بر بار که غلامی آمد و نظری خلق لبس مشوره گیر ظاهر می آمدند اگر فرغند و بار آمدند بر بار بشود و گیر می آمدند
 یعنی خلق مشوره لبس صورت این سخن در مسئله تمثال مریخ گویند و لانا شاه و جلاله عزیز در جواب سوالی از شیخ الفیاض
 مراد از این میگویند و جمله رساله است مسمی با سوره و بهر سبب بهر روز و ناسخ آنچه از کتابی نقل کرده است
 در فیکه در میان تفسیر و بهر سبب بهر روز و ناسخ آنچه از کتابی نقل کرده است در فیکه در میان تفسیر

الحقائق و تفاوتهاست و چون نسبت او با مخلوقات نزدیک است و مخلوقات نیز از این نوع تصرف ثابت
 میکنند و این نوع تصرف در بعضی از مخلوقات که ملائکه و جنیان هستند عادی و مطروقه است و در بعضی دیگر مخلوقات که
 ارواح نبی آدم و خارق عادی و در قصص اولیا این باب چیزی بسیار منقول است و خود حضرت شیخ اکبر از نیابت روحی کلامی
 روایت کرده اند و شاکت ارواح نبی آدم با ارواح جنیان مثل شیخ سید و غیره در این امر موجب کلامی و قدحی میشود و
 شاکت درین شکل شکل مختلفه فیما بین ملائکه و شیاطین ثابت است و از اولیا هم بسیار منقول است چنانچه قصه چهل غزل
 علی بن ابی طالب سره و غیره از آن باب است و صلا و صبح نقصان ملائکه و اولیا میگردند اگر شیاطین نسبت قضا نشاء
 خود مقید و مشابیهت با ملائکه و اولیا حال شود باک که بخواند آن از هر جنس با هم در امور بسیار شریک میباشد و مشهور است
 که آنچه آدم میکند بینه هم فرق نیست که شیاطین مثل شیخ سید و غیره این تصرف برای اغوای نبی آدم و بقصد
 و طلب عبادت و ذود و قرابین بر او می کنند و ارواح مقدسه برای تقا و علمی با ایشا کیفیتی محموده در ارواح قابل
 این عمل نمایند و بیشتر در فرق و زبان این مقصود و عرائم و نیات بلکه صالحه و خبیثه میباشد و در صورت عمل شهادت
 و کافران در استعمال سلاح اجبار سیف و شان قواعده شناور است یکسان میباشد و تفاوتیکه فیما بین الفرقین است
 از راه حسنی و خبیث است پس شباهت فعل ارواح مقدسه با شیخ سید و غیره از شیاطین تشبیه یک عمل است و اگر
 چندان نزدیک است نسبت بلکه برای تفسیر این تمثیل در ارواح ایشان جایز است که در حق حضرت مقدسه
 ربوبیت چه مای ارواح دیگر و تاسیه شیخ ابن فارض مصری حقه اهد علیه قسمت است و تهنوتی تنبک فی لصره غیر
 علی فهمانی مساجت جنیت و مولانا روحی در مثنوی چنین مآوردن تاسی میفرماید که چون پری غالب شود بر
 آدمی و گم شود از وصف آدمی و چون پری این مرقم قانون بود که گار آن پری خود چون بود و گری
 هنگام است که نسبتی که روح با بدن از قیومیت میباشد می تواند که روح دیگر را که وسیع است و باطلاق این نسبت
 با این روح بهر سه و از روح حکم روح پیدا کند و هر قدر وسعت و باطلاق زیاد تر شود این تصرف یاد و تر
 بر ذراتی حتی که حقیقه الحقائق که روح جمیع ارواح است همین است و او فرستادن باشد و از جناب بر روح این
 تصرف فائض می تواند شد آدمی بعد از قابل شرط است نیست آنچه بر قواعد تصوف منطبق می تواند شد اما علماء
 ظاهر میگویند بر تشبیهات شیاطین چون دلیل علماء ظاهر درین عوسی آن است که اگر این نوع تصرف از